

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาแนวทางการประยุกต์ระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร ตามมาตรฐาน ISO 22000: 2005 ในการผลิตชาสมุนไพรจึงผสมชาเขียวของบริษัท ชาระมิงค์ จำกัด กำหนด ระเบียบวิธีการศึกษาไว้ ดังนี้

- 3.1 ขอบเขตการศึกษา
- 3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถานที่ที่ใช้ดำเนินการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 ระยะเวลาในการศึกษา

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการระบบคุณภาพของบริษัท ชาระมิงค์ จำกัด เกี่ยวกับระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร พร้อมทั้งได้ศึกษา และประเมินสภาพการทำงานปัจจุบันของบริษัทฯ ในส่วนที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบ ISO 22000: 2005 ในการศึกษาได้เน้นถึงกระบวนการผลิตและระบบเอกสารการทำงาน ในกระบวนการผลิตชาสมุนไพรจึงผสมชาเขียว

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นคณะกรรมการระบบคุณภาพของบริษัท ชาระมิงค์ จำกัด ทั้งหมด 11 คน สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่

3.1.2.1 กลุ่มฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

กรรมการผู้จัดการ	1	คน
ผู้จัดการฝ่ายบุคคลและสำนักงาน	1	คน
(ได้รับแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนฝ่ายบริหารด้านคุณภาพ: QMR)		
ผู้จัดการฝ่ายผลิต	1	คน

ผู้จัดการฝ่ายการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์	1	คน
ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชีการเงิน	1	คน

3.1.2.2 กลุ่มฝ่ายปฏิบัติการ ประกอบด้วย

หัวหน้าแผนกผลิต	1	คน
เจ้าหน้าที่การตลาด	1	คน
เจ้าหน้าที่แผนกบุคคล	1	คน
เจ้าหน้าที่แผนกคลังสินค้า	1	คน
เจ้าหน้าที่แผนกซ่อมบำรุง	1	คน
พนักงานควบคุมเอกสาร	1	คน

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

1) ใช้แบบสอบถาม เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร โดยแยกออกเป็น 2 หมวด คือ ความรู้ความเข้าใจต่อระบบที่บริษัทฯ ได้รับการรับรองแล้ว และ ความรู้ความเข้าใจต่อระบบที่บริษัทฯ ยังไม่ได้ขอรับการรับรอง โดยสอบถามกลุ่มฝ่ายบริหารและกลุ่มฝ่ายปฏิบัติการของบริษัทฯ ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งหมด 11 คน

2) การสังเกตขั้นตอนการผลิตชาสมุนไพรจึงผสมชาเขียวและศึกษาเอกสารระบบการทำงานของบริษัทฯ อย่างละเอียดทุกขั้นตอนด้วยวิธีสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลที่ได้จากความอนุเคราะห์ของ บริษัท ชาระมิ่งค์ จำกัด เอกสารวิชาการ หนังสือวารสาร สิ่งตีพิมพ์ เอกสารประกอบการสัมมนา รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามศึกษาความรู้ความเข้าใจที่มีต่อระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร ซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจจำนวน 50 ข้อ แยกน้ำหนัก ได้ดังนี้ ความรู้ความเข้าใจต่อระบบที่บริษัทฯ ได้รับการรับรองแล้ว คือ GMP และ ISO 9001: 2000 จำนวน 25 ข้อ และความรู้ความเข้าใจต่อระบบที่บริษัทฯ ยังไม่ได้ขอรับการรับรอง คือ HACCP และ ISO 22000: 2005 จำนวน 25 ข้อ โดยสอบถามกลุ่มฝ่ายบริหารและกลุ่มฝ่ายปฏิบัติการของบริษัทฯ ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งหมด 11 คน เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการนำระบบ ISO 22000: 2005 มาประยุกต์กับชาสมุนไพรจึงผสมชาเขียว และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

ทำการสำรวจข้อมูลวัตถุดิบ ส่วนผสมและวัสดุหีบห่อในการบรรจุ เครื่องมือเครื่องจักรอุปกรณ์ คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนกระบวนการผลิตชาสมุนไพรจึงผสมชาเขียว รวมทั้งการศึกษา เอกสารระบบการทำงานของบริษัทฯ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 คำถามความรู้ความเข้าใจที่มีต่อระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร ทั้ง 50 ข้อ มีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียว ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยในแต่ละข้อนำจำนวนผู้ตอบถูกมาคิดเป็นร้อยละ แยกประชากรเป็น 2 กลุ่ม แล้วแปลผลระดับความรู้ความเข้าใจตามที่กำหนดไว้โดยใช้เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ร้อยละของผู้ตอบถูก (จากประชากรทั้งกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100)	ระดับความรู้ความเข้าใจ
80.01 – 100.00	มีความเข้าใจมากที่สุด
60.01 – 80.00	มีความเข้าใจมาก
40.01 – 60.00	มีความเข้าใจปานกลาง
20.01 – 40.00	มีความเข้าใจน้อย
0.01 – 20.00	มีความเข้าใจน้อยที่สุด

3.4.2 ประเมินสภาพทั่วไปของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐาน ISO 22000: 2005 บันทึกรายละเอียดหรือข้อสังเกต

3.4.3 วิเคราะห์อันตรายในแต่ละขั้นตอนของการผลิต ชาสมุนไพรจึงผสมชาเขียวของบริษัทฯ โดยมีการระบุระดับความเสี่ยงของอันตราย วิเคราะห์จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Critical Control Point: CCP) โดยใช้แผนภูมิการตัดสินใจ (Decision Tree)

3.5 สถานที่ที่ใช้ดำเนินการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และบริษัท ชาระมิงค์ จำกัด ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 151 หมู่ 3 ต. ท่าศาลา อ. เมืองเชียงใหม่ จ. เชียงใหม่

3.6 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้เวลาในการศึกษา 6 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม 2551 ถึงเดือนสิงหาคม 2551